

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора економічних наук, професора Васильчак Світлани Василівни, на дисертацію Третьякової Алевтини Ігорівни на тему «Економічний механізм залучення міжнародних інвестицій у проєкти цивільного будівництва в умовах післявоєнного декаплінгу», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з економіки за спеціальністю 051 – Економіка

Дисертаційна робота Третьякової А.І. присвячена комплексному дослідженню економічного механізму залучення міжнародних інвестицій у проєкти цивільного будівництва України в умовах післявоєнного декаплінгу. Робота вирізняється актуальністю, науковою глибиною та міждисциплінарним характером, поєднує фінансово-економічний, управлінський і технологічний аспекти інвестиційної діяльності.

Авторка запропонувала системний підхід до відновлення інвестиційної активності у сфері цивільного будівництва через поєднання цифрових технологій та врахування глобальних трендів повоєнного відновлення, що зумовлюють зміщення міжнародних потоків капіталу.

Зміст дисертації свідчить про високий рівень теоретичної підготовки авторки, її здатність застосовувати сучасні методи економічного аналізу, здійснювати системне узагальнення, формувати науково обґрунтовані пропозиції та рекомендації.

Актуальність теми дисертаційного дослідження. Обрана Алевтиною Третьяковою тема є надзвичайно актуальною для сучасної економіки України, яка переживає фазу триваючих воєнних дій та одночасного будівельного відновлення, що суттєво ускладнюють соціально-економічні процеси. Уже сьогодні держава та бізнес-спільнота вимушені розпочинати відбудову цивільної інфраструктури, не чекаючи завершення воєнного стану, оскільки саме завчасне формування дієвого інвестиційного механізму забезпечить прискорене відновлення регіонів, створення робочих місць, стабілізацію фінансової системи та повернення довіри міжнародних партнерів.

Питання залучення міжнародних інвестицій, ефективного управління ними та побудови комплексного економічного механізму інвестиційного забезпечення є ключовими як у воєнний, так і у післявоєнний період, оскільки інвестиції – це стратегічна основа сталого розвитку будь-якої держави. Інвестиційна тематика традиційно має позачасовий характер актуальності, адже без постійного оновлення джерел фінансування, інновацій і капітальних вкладень неможливо забезпечити зростання національної економіки та конкурентоспроможність країни у світовому просторі.

Розроблені в дисертації методичні засади дозволяють по-новому підійти до проблеми повоєнного відновлення, інтегруючи сучасні цифрові інструменти управління інвестиціями у практику прийняття економічних рішень. У дисертаційній роботі авторкою створено стійку модель інвестиційного забезпечення не лише теоретично, а й на прикладі реального кейсу. На основі цього прикладу було продемонстровано практичне застосування розробленого економічного механізму, що поєднує цифрове моделювання, оцінку ризиків, фінансове планування та соціально орієнтований підхід до інвестування.

Таким чином, актуальність дослідження зумовлена як необхідністю негайного відновлення цивільної інфраструктури України в умовах триваючих бойових дій, так і потребою стратегічного переосмислення ролі інвестицій у забезпеченні сталого розвитку національної економіки в середньостроковій та довгостроковій перспективі.

Відповідність роботи науковим програмам, планам і темам. Дисертаційне дослідження виконано відповідно до Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722, а також із урахуванням Національної економічної стратегії на період до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 179-р) та Стратегії регіонального розвитку України на 2021-2027 роки (постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695), що визначають стратегічні орієнтири модернізації економіки, залучення інвестицій і відновлення інфраструктури.

Дисертаційна робота підготовлена в руслі наукових досліджень, що реалізуються в межах науково-дослідних тем ПрАТ «Вищий навчальний заклад “Міжрегіональна Академія управління персоналом”», зокрема:

- «Удосконалення управління бізнес-процесами на підприємствах» (номер державної реєстрації 012U000270);
- «Модернізація механізмів формування фінансових ресурсів державними структурами, суб'єктами господарювання і населення України в умовах економічного та соціального розвитку суспільства» (номер державної реєстрації 012U108233).

У межах цих наукових напрямів авторкою розвинуто підходи до підвищення ефективності інвестиційної діяльності у сфері цивільного будівництва, що ґрунтуються на інтеграції інформаційного моделювання будівель (BIM), методів фінансової симуляції (Монте-Карло, бенчмаркінг, LCC) та ESG-критеріїв. Це забезпечує узгодженість теми дослідження з актуальними міжнародними практиками сталого розвитку, цифрової трансформації та оцінювання інвестиційної ефективності в умовах післявоєнного відновлення.

Дисертація виконана за науковим планом кафедри економіки Міжрегіональної Академії управління персоналом і відповідає основним пріоритетам наукової діяльності закладу у сфері формування інноваційних фінансово-економічних механізмів залучення інвестицій для сталого відновлення національної економіки.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Авторкою продемонстровано глибоке розуміння сутності інвестиційних процесів, закономірностей їх розвитку в умовах воєнної та повоєнної економіки, а також володіння сучасним інструментарієм економічного моделювання. Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, досягнута завдяки реалізації цілісного концептуального задуму дослідження, який відзначається логічною структурованістю, чітким послідовним викладом матеріалу та узгодженістю між теоретичними, методичними та практичними результатами.

У вступі було обґрунтовано актуальність теми дослідження в контексті післявоєнного відновлення економіки України, визначено її зв'язок із програмами сталого розвитку та науковими темами Міжрегіональної Академії управління персоналом. Розкрито мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, сформульовано методичну основу та наукову новизну, визначено практичне значення отриманих результатів.

У першому розділі дисертаційної роботи авторкою Третяковою А. І. здійснено теоретико-методичний аналіз сутності інвестиційних процесів, закономірностей їх розвитку в умовах воєнної та повоєнної економіки. Обґрунтовано роль міжнародних інвестицій у формуванні системи економічного забезпечення проєктів цивільного будівництва. Розкрито концептуальні засади поєднання економічного, цифрового та інституційного підходів до управління інвестиціями, уточнено сутність поняття «економічний механізм залучення міжнародних інвестицій» та визначено його структурні елементи.

У другому розділі представлено аналітичну оцінку сучасного стану інвестиційної діяльності в Україні, особливостей функціонування внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування, а також тенденцій інвестування у сфері цивільного будівництва. Значну увагу приділено аналізу ризиків і факторів впливу на інвестиційну привабливість у післявоєнний період, з урахуванням міжнародного досвіду повоєнної відбудови Німеччини, Польщі та країн Балканського регіону. У розділі обґрунтовано необхідність інтеграції цифрових технологій у процес оцінювання ефективності інвестицій, що підвищує прозорість і результативність проєктного управління.

У третьому розділі авторкою розроблено практичні рекомендації щодо удосконалення системи інвестиційного забезпечення проєктів цивільного будівництва, було запропоновано інтегровану модель поєднання цифрових, фінансових і управлінських інструментів: BIM-моделювання, оцінки життєвого циклу, симуляційного аналізу методом Монте-Карло, сценарного прогнозування та бенчмаркінгу. В межах апробації, на прикладі реконструкції цивільного об'єкта, було продемонстровано застосування розробленої економічної моделі,

що дало змогу здійснити фінансово-економічне обґрунтування проєкту, оцінити ризики та визначити оптимальні управлінські рішення.

Обґрунтування наукових висновків авторка забезпечила використанням широкого спектра методів: системного аналізу, порівняння, узагальнення, симуляційного моделювання, сценарного аналізу та економетричних розрахунків, було використано достовірні статистичні дані, інформаційні ресурси міжнародних фінансових організацій (Світовий банк, ЄБРР, ЄІБ тощо), результати авторських аналітичних розрахунків і практичних симуляцій.

Підтвердженням прикладного значення здобутих результатів є розроблена авторкою економічна модель реконструкції об'єкта цивільного будівництва на основі BIM, що демонструє можливість практичного використання інтегрованого інвестиційного механізму для підвищення ефективності управління ресурсами в умовах післявоєнного відновлення.

Таким чином, дисертаційна робота Третякової Алевтини Ігорівни характеризується високим ступенем обґрунтованості наукових положень і висновків, що забезпечується єдністю теоретичних, методичних і прикладних результатів.

Достовірність та новизна наукових положень, висновків і рекомендацій. Достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, отриманих у дисертаційній роботі Третякової Алевтини Ігорівни, забезпечена обґрунтованим вибором методичного інструментарію, комплексністю наукового підходу та використанням сучасних методів дослідження. У роботі застосовано системний і структурно-функціональний аналіз, економіко-математичне та імітаційне моделювання, метод Монте-Карло, сценарний аналіз, бенчмаркінг, а також інструменти оцінки повної вартості життєвого циклу у поєднанні з технологіями інформаційного моделювання будівель. Таке поєднання методів дало змогу забезпечити наукову обґрунтованість, логічну узгодженість і репрезентативність результатів.

Авторка продемонструвала глибоке розуміння сутності інвестиційних процесів, закономірностей їх розвитку в умовах воєнної та повоєнної економіки, а також володіння сучасним інструментарієм економічного моделювання.

Отримані результати спираються на опрацювання значного масиву вітчизняної та зарубіжної наукової літератури, аналітичних звітів міжнародних фінансових організацій, а також на результати власних розрахунків і моделювання на прикладі реального інвестиційного проєкту реконструкції освітнього закладу. Застосування системи взаємопов'язаних кількісних і якісних методів забезпечило достовірність положень, що дозволили провести комплексну оцінку ризиків, ефективності та інституційних аспектів залучення інвестицій у сферу цивільного будівництва.

Дисертаційному дослідженню притаманна належна ступінь наукової новизни, що полягає у вдосконаленні теоретико-методичних і організаційно-економічних засад формування системи інвестиційного забезпечення проєктів цивільного будівництва в умовах післявоєнного декаплінгу. Авторкою запропоновано інтегровану модель оцінювання ефективності інвестиційних проєктів, що поєднує метод Монте-Карло, бенчмаркінг, техніко-економічне обґрунтування та BIM-технології. Такий підхід сприяє підвищенню точності ризик-аналізу, оптимізації управлінських рішень та забезпеченню прозорості інвестиційного процесу.

Варто відзначити й наукову цінність розробленої адаптивної моделі інвестиційного забезпечення післявоєнного відновлення, що враховує різні типи фінансово-економічних моделей: державно-домінантну, МФО-центровану, ринково-орієнтовану та ESG-інноваційну; визначення закономірностей переходу між цими моделями відповідно до етапів економічного розвитку України формує підґрунтя для досягнення стійкого економічного декаплінгу.

Загалом результати дослідження відзначаються науковою достовірністю, логічною послідовністю викладення, внутрішньою узгодженістю та практичною значущістю. Представлені у дисертації положення підтверджують високий рівень наукової зрілості авторки та відповідають вимогам до дисертаційних робіт на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

Теоретична та практична цінність результатів дослідження.

Теоретична та практична значущість отриманих у дисертаційній роботі результатів полягає у можливості їх використання у науково-дослідній, освітній, аналітичній та управлінській діяльності, а також у практиці інвестиційного менеджменту та проектного фінансування.

Теоретична цінність дисертаційного дослідження полягає у розвитку наукових основ формування економічного механізму інвестиційного забезпечення проєктів цивільного будівництва в умовах невизначеності та післявоєнного декаплінгу. У роботі обґрунтовано концепцію багаторівневої системи інвестиційного менеджменту, що поєднує цифрові, фінансові, правові та соціальні чинники. Розроблено методологічний підхід до оцінювання ефективності інвестицій, який інтегрує BIM-моделювання, оцінку життєвого циклу, імітаційне моделювання методом Монте-Карло та показники ESG-звітності. Теоретичні узагальнення здобувачки поглиблюють сучасні наукові уявлення про роль цифрових технологій у підвищенні прозорості, адаптивності та стійкості інвестиційних систем у сфері цивільного будівництва.

Практична значущість отриманих результатів полягає у можливості їх застосування в діяльності органів державної влади, муніципалітетів, інвестиційних структур і будівельних компаній. Зокрема, положення дисертації можуть бути використані під час розроблення Національної програми післявоєнного відновлення, галузевих стратегій розвитку будівництва та житлово-комунального господарства, удосконалення механізмів державних гарантій для іноземних інвесторів і стимулювання “зелених” інвестиційних проєктів.

В освітньому процесі результати дослідження можуть бути використані у підготовці магістрів і докторів філософії зі спеціальності 051 «Економіка», а також при викладанні навчальних дисциплін: «Інвестиційний менеджмент», «Економіка будівництва», «Цифрові технології в управлінні проєктами». Матеріали дисертації можуть бути інтегровані в навчально-методичні посібники та симуляційні тренінги з управління інвестиційними проєктами.

Практичну реалізованість результатів підтверджують довідки про апробацію (ПрАТ «ВНЗ “Міжрегіональна Академія управління персоналом”» від 01 вересня 2025 р.), а також фактичне впровадження основних положень дисертації у діяльність ТОВ «Екоінжиніринг», ТОВ «М Проект», ТОВ «16-А» та селянського (фермерського) господарства В. О. Додонова.

Застосування результатів дослідження сприяло підвищенню інвестиційної привабливості підприємств, зміцненню довіри іноземних партнерів, розширенню можливостей міжнародного фінансування та підвищенню стійкості проєктів цивільного будівництва у післявоєнний період, що засвідчує практичну значущість і прикладну цінність одержаних наукових результатів.

Повнота викладу основних положень дисертації в опублікованих працях, відсутність порушень академічної доброчесності, зауваження до змісту. Основні положення, висновки та результати дисертаційного дослідження повністю відображено у наукових публікаціях авторки, серед яких статті, опубліковані у фахових виданнях України, а також у міжнародних наукових журналах, що індексуються у наукометричних базах Scopus та Web of Science Core Collection. Окремі положення дослідження були представлені на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, що підтверджує належну апробацію результатів наукового пошуку.

Фактів порушення академічної доброчесності не виявлено. Текст дисертації не містить запозичень без належного цитування, а всі використані джерела оформлені відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015. Дослідження є самостійною, оригінальною працею, виконаною з дотриманням норм авторського права та етичних принципів наукової діяльності.

Зауваження до змісту мають виключно формальний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку роботи:

1. У вступі варто було б чіткіше окреслити логічний зв'язок між гіпотезою дослідження та поставленими завданнями;
2. У висновках до розділів доцільно подати коротке узагальнення порівняння запропонованої авторкою моделі з альтернативними підходами, що підсилить аналітичну частину роботи.

3. У 2 розділі, присвяченому методичному інструментарію оцінювання інвестиційної ефективності, доцільно було б більш виразно структурувати обґрунтування вибору окремих методів моделювання з метою формування логічної цілісності викладу представленого матеріалу.

4. У табл. 3.13. представлено порівняльну характеристику моделей перенавчання у цифровій економіці, доцільно було б додати у таблицю опис недоліків кожної із наведених моделей підвищення кваліфікації, для більш оперативної реакції на зміну потреб ринку праці.

Зазначені зауваження мають рекомендаційний характер і не знижують наукової цінності, достовірності та практичної значущості дисертаційного дослідження.

Висновок щодо відповідності дисертації вимогам МОН України.
Дисертаційна робота Третьякової Алевтини Ігорівни на тему «Економічний механізм залучення міжнародних інвестицій у проекти цивільного будівництва в умовах післявоєнного декаплінгу» є завершеним і самостійним науковим дослідженням.

Авторка продемонструвала вміння самостійно формулювати наукові проблеми, застосовувати сучасний інструментарій економічного аналізу, узагальнювати результати та формулювати науково обґрунтовані висновки.

Отримані результати мають значну наукову новизну та практичну цінність, сприяють розвитку теорії інвестиційного забезпечення у сфері цивільного будівництва й можуть бути використані у практиці державного управління, діяльності інвестиційних компаній, банківських установ, будівельних підприємств та освітньо-наукових організацій.

З урахуванням актуальності теми, обґрунтованості положень, достовірності висновків і практичної значущості результатів, наукові висновки та напрацювання відповідають галузі знань 05 «соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка» вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), що затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (із змінами, внесеними згідно з постановами

Кабінету Міністрів України № 283 від 03.04.2019 р. та № 502 від 19.05.2023 р.), а також наказу МОН України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертацій» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.) і Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022 р. та № 502 від 19.05.2023 р.). Дисертація Третьякової Алевтини Ігорівни заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії з економіки за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Офіційний опонент:

Професор кафедри економіки та цифрового бізнесу
Державного університету економіки і технологій
д.е.н., професор

С.В. Васильчак

Стефанко
Васильчак
ЗАСВІДЧУЮ:
Відділ кадрів
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
Почесний член ВК *Оксана Горобей*

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 12:33:07 23.12.2025

Назва файлу з підписом: Відгук С. В._ Третьякова.docx.asice
Розмір файлу з підписом: 31.0 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Відгук С. В._ Третьякова.docx
Розмір файлу без підпису: 28.3 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: ВАСИЛЬЧАК СВІТЛАНА ВАСИЛІВНА

П.І.Б.: ВАСИЛЬЧАК СВІТЛАНА ВАСИЛІВНА

Країна: Україна

РНОКПП: 2229810149

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 12:33:03 23.12.2025

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000EFD0AC011B9BE205

Тип носія особистого ключа: ЗНКІ криптомодуль ІІТ Гряда-301

Серійний номер носія особистого ключа: 020

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Кваліфікований

Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)

Формат підпису: 3 повними даними ЦСК для перевірки (CAdES-X Long)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2025.08.25 13:00